

۷ کارنیل، بزرگترین شبکه موفقیت ایرانیان می باشد، که افرادی زیادی توانسته اند با آن به موفقیت برسند، فاطمه رتبه ۱۱ کنکور کارشناسی، محمد حسین رتبه ۶۸ کنکور کارشناسی، سپیده رتبه ۳ کنکور ارشد، مریم و همسرش راه اندازی تولیدی مانتو، امیر راه اندازی فروشگاه اینترنتی، کیوان پیوستن به تیم تراکتور سازی تبریز، میلاد پیوستن به تیم صبا، مهسا تحصیل در ایتالیا، و.... این موارد گوشه از افرادی بودند که با کارنیل به موفقیت رسیده اند، شما هم می توانید موفقیت خود را با کارنیل شروع کنید.

برای پیوستن به تیم کارنیلی های موفق روی لینک زیر کلیک کنید.

www.karnil.com

همچنین برای ورود به کانال تلگرام کارنیل روی لینک زیر کلیک کنید.

<https://telegram.me/karnil>

تعمیر کرنا:

از طرف:

تصویر ذهن

تصویر ذهن

تصویر ذهن

معجزه خلاقیت

روشے نو در حل مسائل پیچیدہ بہ کمک تصویر سازی

نویسنده: مہدی معزز

۱۳۹۵

پروفسور سمیعی

«اگر عقل امروزم رو داشتم
هیچ وقت اشتباهات دیروزم رو نمی کردم
ولی اگر اشتباهات دیروزم رو نمی کردم عقل امروزمو نداشتم»

درباره نویسنده

- دانش آموخته رشته مهندسی کنترل و ابزار دقیق
- مخترع و برنامه نویس تجهیزات اتوماسیون صنعتی
- مدرس تکنیک‌های حل مسئله وتفکرخلاق و موفقیت در سازمان‌ها و مراکز آموزشی
- مشاور پروژه‌های صنعتی و کسب و کار از تولید تا تبلیغ فروش محصول

فهرسك مطالب

بخش اول: رفتارشناسی خلاقیت

۱۵.....	پرده اول: خلاقیت چیست؟
۱۵.....	خلاقیت از صفر.....
۱۷.....	خلاقیت چیست؟.....
۲۸.....	لحظه آهان یافتم.....
۳۳.....	پرده دوم: حلقه مفقوده ارتباطات.....
۳۵.....	کشتن خلاقیت.....
۳۹.....	نمونه داخلی.....
۴۰.....	آزمایش علمی تحریک خلاقیت.....
۴۵.....	بازاریابی عصبی نورو مارکتینگ.....
۴۶.....	دلیل یکنواختی و نبود خلاقیت.....
۵۱.....	حل مسائل بارویکرد ساده‌سازی و تجسم خلاق.....
۵۳.....	پرده سوم: مدیر خلاق.....
۵۳.....	مدیر خلاق.....
۵۷.....	نظام خلاقیت یا سیستم پیشنهادات.....
۵۸.....	چند راهکار با رویکرد بایدها و نبایدها در خلاقیت.....
۶۲.....	اثر هاله‌ای چیست.....
۶۴.....	طوفان ذهنی Brain Storming.....
۶۶.....	گنج خلاقیت.....

بخش دوم: تصویرسازی خلاقیت

۷۱.....	پرده اول: چرا تصویرسازی.....
۷۱.....	چه توانمندی نیاز داریم.....
۷۲.....	چه کسانی نیاز به انتقال تصویر ذهنی دارند.....

۷۳	روح کاغذ
۷۶	افسانه ترا
۷۸	زبان تصویر
۷۹	mettere spazzatura al suo posto
۸۳	برده دوم: ابزار تصویر سازی
۸۳	ابزار موردنیاز
۸۷	ایده را چطور طراحی کنیم
۸۸	تصاویر احساسات
۹۰	حل مسائل پیچیده با تصویر سازی
۹۷	برده سوم: خلاقیت چیست؟
۹۸	مزایای تصویر سازی از پروژه
۱۰۰	نجات اپل با یک تصویر
۱۰۲	MindMap
۱۰۴	در پایان

مقدمه

سلام دوست خوبم

تبریک عرض می‌کنم خدمت شما و خیلی خوشحالم از اینکه اولین و مهم‌ترین گام را برای کشف یکی از بزرگ‌ترین سرمایه‌های ذاتی وجود خود برداشتید. از همین لحظه شما همزمان با خواندن کتاب یک کارگاه عملی را نیز تجربه خواهید کرد برای شروع لطفاً تاریخ و ساعتی را که اکنون در حال خواندن این متن هستید را در ابتدای همین صفحه یادداشت کنید و آن را به خاطر بسپارید، آرزو می‌کنم به واسطه تصمیم و اراده شما و مطالب این کتاب، تاریخ و ساعتی را که یادداشت می‌کنید سرآغاز اتفاقات مثبت و تفکرات خلاقانه‌ای باشد که در زندگی شما و اطرافیان‌تان تاثیرگذار باشد، این شروع برای خیلی از افرادی که در ادامه این کتاب، سرگذشت زندگی‌شان را بازگو خواهیم کرد اتفاق افتاده و دقیقاً به یاد می‌آورند که چطور شد چنین تصمیمی گرفتند و اکنون که به آن زمان فکر می‌کنند آن روز و ساعت را بهترین زمان زندگی خود می‌دانند، اولین و کوچک‌ترین تغییری که بلافاصله بعد از خواندن بخش اول کتاب اتفاق خواهد افتاد، پی بردن به راز خلاقیت شماست و در بخش دوم کتاب کشف این واقعیت است که شما به زبان تصویر تسلط داشتید ولی نحوه ترسیم آن را نمی‌دانستید، ما با کمک هم ابتدا، در این کتاب با رفتارشناسی خلاقیت، وجود خلاقیت را به اثبات خواهیم رساند و با مثال‌های متعدد، کمک خواهیم کرد به خودباوری در خلاقیت برسید، و در ادامه با تصویرسازی ذهنی و تمرین ترسیم آن‌ها، حل مسئله خلاقانه با کمک تصویرسازی را آموزش خواهیم داد.

شاید برخی تصور کنند که کشف خلاقیت و رسیدن به موفقیت برای سنین کودکی و یا جوانی است، هارلی جردن هشت‌ساله، مالک کارخانه شاه تیل و

سرهنگ ساندرز^۱ ۶۵ ساله مالک KFC، از معروفترین اشخاص برای اثبات این موضوع هستند که، خلاقیت سن و سال نمی‌شناسد.

همچنین نادر فقیه زاده طراح نمونه ایرانی و کارآفرین برتر کشور خانم شکوه السادات هاشمی ما را همراهی خواهند کرد تا به این نتیجه برسیم که نقشه راهی که اکنون در دستان ماست، راهنمای خوبی در ادامه مسیر خواهد بود.

در طول مدت تجربه کاری که در صنایع مختلف کشور داشتیم افراد زیادی را دیدیم که انسان‌های فوق‌العاده توانمندی بودند و در حیطه شغلی خودشان جز نفرات برتر بودند و در مباحث شفاهی ایده‌هایی را مطرح می‌کردند که در صورت پیگیری و ثبت آن‌ها اتفاقات بسیار مهمی برای خودشان و سازمان و یا کسب‌وکارشان اتفاق می‌افتاد ولی از کشیدن ایده‌های ذهنی خود امتناع می‌کردند، فقط به خاطر اینکه فکر می‌کردند خلاق نیستند و تصور می‌کردند برای کشیدن تصاویر ذهنی خود باید نقاشی بلد باشند، اما آن‌ها فقط با تکنیک‌های ساده انتقال مفهوم ذهنی آشنا نبودند، و متأسفانه علیرغم توانمندی زیادی که دارند در جلسات کاری درخشش چندانی نداشتند اگر شما خواننده محترم، مدیر، کارمند، استاد، دانشجو، کارآفرین، فروشنده و... هستید و ارتباط‌های چهره به چهره با مخاطب خود دارید و برایتان مهم است که بتوانید ارائه خوبی به مخاطب خود داشته باشید و قادر هستید که اشکال هندسی مربع، دایره و مثلث را بکشید، در ادامه با ما همراه باشید.

در این کتاب سعی شده بخشی از تجربه‌های زندگی شخصی خودم به همراه هر آنچه باور دارم برای کمک به حتی یک نفر موثر باشد را بیان کنم و به اتفاق هم و به کمک دانسته‌هایمان تغییر و تلنگری داشته باشیم به باورهایمان و با نگاه به آینده سرفصل‌هایی در زندگی خودمان بازکنیم که منشأ تغییرات و پیامدهایی مثبت برای خودمان و راهنمایی باشیم برای فرزندانمان.

مهدی معزز

۱. کلنل هارلند دیوید ساندرز به انگلیسی: Colonel Harland David Sanders زاده ۹ سپتامبر ۱۸۹۰ - در گذشته ۱۶ دسامبر ۱۹۸۰ کارآفرین آمریکایی و مؤسس رستوران مرغ سوخاری کنتاکی است. (منبع ویکی‌پدیا)

یک توصیه برای نتیجه بهتر

از شما خواننده محترم این کتاب تقاضا می‌کنم برای رسیدن به نتیجه مناسب و یادگیری تکنیک‌های انتقال تصویر، از ذهن به کاغذ خیلی عجله نکنید، تمرین‌ها و مطالب این کتاب را گام‌به‌گام و به ترتیبی که در سرفصل‌ها آمده مطالعه نمایید، برای شکستن قفل ذهنی شما خواننده محترم، در دو بخش کلی به مقوله خلاقیت در تولید ایده و در نهایت رسم آن اشاره شده است، در بخش اول شما با این واقعیت روبرو خواهید شد که چرا هیچ ایده‌ای در حال حاضر در ذهن شما نیست آیا شما خلاق نیستید یا باید خلاقیت به صورت موروثی به شما می‌رسید.

در یک کالبدشکافی در گذشته به دلایل اینکه چرا در حال حاضر ایده نداریم خواهیم رسید و راه شکوفایی و بازسازی مجدد مسیر عصبی را برای تولد مجدد خلاقیت بررسی خواهیم کرد و در بخش بعدی با کسانی که ایده دارند اما امکان پرینت تصویر ذهنی خود را ندارند و برای شما که بعد از بخش اول و رسیدن به خودباوری در خلاقیت به این بخش می‌رسید کار به مراتب آسان‌تر خواهد بود، در این کتاب سعی شده مراحل به ترتیب توضیح چرایی عدم توانمندی در ارائه مطلب، و رساندن شما به خودباوری که تا به حال از آن غافل بودید، و در نهایت تصویرسازی در مرحله مقدماتی به شما آموزش داده خواهد شد که با تمرین و تکرار آن مسیر عصبی در ذهن شما شکل خواهد گرفت که در هر پروژه‌ای برای شما قابل استفاده خواهد بود. با توجه به اینکه مطالب عنوان شده برای اولین بار به این شکل ارائه می‌شود، از نظرات و پیشنهادات سازنده شما عزیزان در ادامه راه به نحوه شایسته استفاده خواهد شد و سهم شما تأثیرگذاری در پروژه فکری است که باعث تغییر فضای فکری خود و عزیزانتان که با کاستی‌های مسائل آموزشی مواجه هستند خواهد بود.

بخش

۱

رفتارشناسی خلاقیت

پرده اول: خلاقیت چیست؟

خلاقیت از صفر

دوستی دارم که مسئول آزمایشگاه یکی از شرکت‌های داروسازی بزرگ در کشور است او تعریف می‌کرد در یکی از طرح‌هایمان برای تولید یک داروی گیاهی کبدی، قرار بر این شد محصول اولیه که گیاه خارمریم^۱ بود را بدون واسطه و در مزرعه از نفر اصلی که محصول را کاشته خریداری کنیم، بعد از کسب اطلاعات اولیه و شناسایی منطقه رویش گیاه، گروهمان عازم روستایی در منطقه حاشیه ای در دل کویر می‌شوند و با کمی جستجو به مزرعه گیاهان دارویی می‌رسیم، با منظره‌ای فوق العاد زیبا از گیاه خارمریم که با ساقه‌هایی خشک و برگ‌های خاردار و گل‌های قرمز ارغوانی، تمام سطح زمین را پوشانده بود و پرو شدیم، سراغ صاحب مزرعه را در روستا گرفتیم و روستاییان ما را به خانه محمد راهنمایی کردند، خانه محمد در مقایسه با سایر خانه‌های روستا وضعیت مناسب‌تری دارد، وقتی زنگ

۱. (ماریتینال) (Silybum Marianum)

خانه را به صدا در آوردیم پسرکی دوان دوان درب را باز کرد، از او پرسیدیم پدرتان منزل هستند، گفت نه، چند سال است او فوت کرده، از او پرسیدیم پس محمد آقا کجاست، پسرک گفت محمد آقا برادرمه الان صداش می‌کنم، بالاخره محمد آقا آمد، گروه با تعجب به محمد نگاه میکردند و انتظار دیدن چنین شخصی را برای بستن قرارداد مستقیم نداشتند، نوجوانی خوشرو که تازه پشت لبش سبز شده بود، بالاخره کار به سرانجام رسید.

محمد تعریف می‌کرد، در روستای آنها کارکم است و همه جوانها به شهر رفته اند و اکثر ساکنین این روستا پیرمردها و پیرزنهایی هستند که امکان مهاجرت به شهر را ندارند و محمد هم که فرزند بزرگ یک خانواده سه نفری است هم تحصیل می‌کند و هم کشاورزی، یک روز به صورت اتفاقی با یک کتاب که در مورد خواص گیاهان دارویی نوشته شده بود آشنا می‌شود و تصویر چند گیاه را که در حاشیه روستا به وفور یافت می‌شود را در کتاب دیده بود، و روزی که محمد با مادرش برای خرید به شهر می‌روند و وقتی مادرش در یک عطاری در حال خرید بود دوباره همان گلپای قرمز ارغوانی را دیده بوده و از صاحب مغازه در مورد قیمت گیاه می‌پرسد و بسیار تعجب می‌کند ، گیاهی که در حاشیه روستای آنها زیاد بود چه قیمت باورنکردنی برای یک نوجوان داشت، محمد می‌گوید دوباره به مغازه بازگشتم و به مغازه دار گفتم من برایت از این گیاه می‌آورم و مغازه‌دار هم قبول کرده بود و اولین قرار داد کلامی محمد در دوران کودکی بسته شده بود، بعد از آن محمد با سماجت فراوان راز کشت این گیاه و بذرهای آن را یافته بود و در زمین‌های بایر اطراف در فصل بهار اقدام به پاشیدن بذر می‌کرد و در تابستان درو می‌کرد و در آمد او هر روز بیشتر میشد و او تنها مزرعه دار یک گیاه خودروی وحشی شده بود، امروز که به بازار داغ رسانه های مختلف، مثل شبکه های اجتماعی و حتی بازار کتاب نگاه می‌کنید با انبوهی از کانال ها و شبکه های اینترنتی و حتی کتابهای مختلف، اکثرا خارجی که با تیراژ های بسیار زیاد چاپ شده‌اند مواجه خواهید شد که موضوع آموزش آنها کسب ثروت و درآمد است، اما محمد در روستای کوچک خود اینترنت ندارد و کتاب موفقیت و ثروت نخوانده.

به راستی چرا با این همه تیراژ بالای کتاب موفقیت و ثروت، هنوز با تعداد بیشماری از انسانهای کم درآمد مواجه هستیم، شاید قانع کننده‌ترین پاسخ این باشد که این کتابها برای مردم هم زبان همان نویسنده است و با فرهنگ و جامعه ما مطابقت ندارد، و یا اینکه ما به توصیه های نویسنده عمل نکرده‌ایم، اگر واقعا چنین بود که در کشور آن نویسنده پرآوازه فلان کتاب ثروت، نباید هیچ شخص بیکار و فقیری وجود داشته باشد، چون مجوزهای انتشار تمام کتابها در دنیا زیر نظر مسئولین رسانه‌های همان کشور صادر می‌شود و همان نسخه کتاب می‌توانست آمار فقر و بیکاری آن کشور را کاهش دهد، ولی وقتی به آمار بیکاری در کشورهای دنیا نگاه می‌کنیم، متوجه تاثیر ناچیز این گونه مطالب در آنها خواهیم شد.

راز و رمز موفقیت و ثروت هر فردی مختص به همان فرد است، و نوشتن یک فرمول ثابت و تبعیت از آن حتی با وجود انجام دقیق آن تضمین موفقیت فرد دیگری نخواهد بود، همانطوری که هیچ نسخه واحدی برای هر بیماری وجود ندارد و برای هر بیماری، دارو و اقدامات مربوط به همان بیماری را لازم داریم به تعداد هر شخصی برای موفقیت و کسب در آمد هم فرمول و راهکار شخصی وجود دارد، محمد مزرعه‌دار ما هم از توانمندی و استعدادهای بالقوه محل زندگی خود استفاده کرده بود و به دنبال گنج دور دنیا را نگشته و گنج درون خود را یافته است.

و جان کلام در سخن عارف و حکیم بزرگ مولانا:

ای نسخه نامه الهی که توئی

وی آینه جمال شاهی که توئی

بیرون ز تو نیست آنچه در عالم هست

از خود بطلب هر آنچه خواهی که توئی

خلاقیت چیست؟

تابه حال چند بار کلمه خلاقیت را شنیده‌اید؟

همه ما تابه حال بارها و بارها این کلمه را شنیده‌ایم و شک نداریم خلاقیت یکی از مهم‌ترین عامل‌های رشد و بقا در هر زندگی و کسب‌وکاری است و شاید کتاب و یا مقاله‌ای هم در مورد آن خوانده‌ایم، اما چه تغییری در ما ایجاد شده؟، چرا مطالبی را

که در مورد خلاقیت مطالعه کردیم را نتوانستیم به درستی در زندگی خود پیاده کنیم؟ به دلیل اینکه اکثر ما خلاقیت را مساوی کارهای دستی و هنری می‌دانیم و شاید انتظاری از یک سخنران، یا مدیر، کارآفرین، مدرس، دانشجو و یا افراد عادی در مورد خلاقیت نداریم و خلاقیت را مخصوص نقاشان و طراحان دکوراسیون و یا موسیقیدان‌ها می‌دانیم، برای روشن شدن مطلب، در ابتدا نحوه عملکرد مغز و اثبات علمی وجود خلاقیت را در انسان بررسی خواهیم نمود و با بیان آزمایش‌های مختلفی که در این خصوص انجام شده باور خلاقیت را در خودمان تقویت خواهیم کرد.

با به دنیا آمدن هر موجودی در دنیا، برای بقا و زنده ماندن آن موجود هدیه‌ای از طرف خداوند به آن موجود داده می‌شود تا بتواند در مسیر زندگی با کمترین چالش روبرو شود و قادر به رفع موانع طبیعی زندگی خود گردد، شما خواننده محترم اگر زنده هستید پس خلاقید و خداوند خالق یکتا تمام جانشینان خود در زمین را با صفت خود خلاق آفریده و ما با آموزش‌هایی که با فطرت خلاقیت انسان هم مسیر نبوده، از این موهبت بزرگ الهی، که راهگشای بسیاری از مسائل زندگی است بی‌بهره بوده‌ایم. تلاش خواهیم نمود کمی به گذشته بازگردیم و دلایل مرگ خلاقیت در انسان‌ها را بازگو کنیم و با تحلیل مسائل مختلف و مثال‌ها و داستان‌های متعدد، تنور خلاقیت را مجدد روشن کنیم و با کمک واکاوی فطرت خود مسیر جدیدی برای زندگی بهتر و رفع مشکلات آن ایجاد نماییم.

با بررسی زندگی موجودات زنده به حقایقی پی می‌بریم که باعث ایجاد تغییرات بزرگ در زندگی انسان‌ها می‌گردد، با کمی جستجو متوجه خواهید شد برای خلاقیت تعاریف متعددی ذکر شده است و هر فرهنگ و زبانی خلاقیت را با توجه به نگرش مردم سرزمینش بیان نموده ولی در نهایت همه دارای یک مفهوم هستند.

یکی از تعاریف جالبی که اخیراً از خلاقیت خواندم در زبان تبتی بود، تبت زبان‌ها هیچ کلمه مستقلی در مورد خلاقیت یا خلاق بودن ندارند، نزدیک‌ترین کلمه به خلاقیت در زبان آن‌ها «طبیعی» است. یعنی اینکه اگر بخواهیم خلاقیت داشته باشیم و خلاق‌تر باشیم فقط و فقط طبیعی‌تر باشیم. حتماً همه شما مستندهای مختلف حیات وحش را تماشا کرده‌اید، به جز جنبه سرگرمی که این‌گونه برنامه‌ها دارند، الهام گرفتن از طبیعت و حیوانات باعث خلق ایده‌ها و اختراعات فوق‌العاده‌ای

در دنیای انسان‌ها شده، آزمایشات و تحقیقات میزان هوش را در تمام موجودات به اثبات می‌رساند.

در یک آزمایش جالب گردویی در ظرف شیشه‌ای که تا نیمه آب بود انداخته و در دسترس کلاغی قرار داده شد، کلاغ در تلاش اولیه به دلیل پایین بودن سطح آب منقارش به گردو نمی‌رسید و بعد از کمی تلاش، با جستجوی اطراف از تکه سنگ‌هایی که در کنار ظرف شیشه‌ای قرار داده شده بود برمی‌دارد و داخل ظرف می‌اندازد، و بعد از بالا آمدن سطح آب گردو را برمی‌دارد، صرف جالب بودن این موضوع، نکته قابل توجه، دقت کلاغ در انتخاب سنگ‌هاست، به نحوی که کلاغ مورد آزمایش سنگ‌هایی را برای بالا آمدن آب درون ظرف انتخاب می‌کند که دقیقاً از دهانه ظرف وارد می‌شود.

و در دیگر نمونه‌ای که غالب افراد از آن خبردارند ساخت رادار با قابلیت شناسایی مانع از مشاهده پرواز خفاش‌ها در غارهای تاریک است بنده به‌عنوان کسی که سابقه زیادی را در صنعت اتوماسیون و کنترل در شرکت‌های تراز اول کشور رادارم و حس‌گرهای زیادی رو که از روی عملکرد طبیعت ساخته شده را دیده‌ام به جرئت می‌توانم بگویم که راه زیادی در پیش است تا حس‌گرهایی با دقت حس‌گرهای موجودات زنده ساخته شود و هر چه قدر برنامه و تحقیقات در این زمینه انجام شود باز هم جای کار دارد و همین مسئله باعث شده تحقیقات در طبیعت همچنان ادامه داشته باشد.

ولی چیزی که به زبان ساده ما می‌توانیم از خلاقیت عنوان کنیم و در این کتاب بیشتر به دنبال آن هستیم، امکان حل مسائل و مشکلات با روش‌های نوآورانه و ایده‌های جدید است.

همواره روش‌های خلاقانه‌ای در دنیا مورد استقبال واقع است که دارای سه ویژگی مهم زیر باشد.

■ تخیل محض نباشد و امکان انجام آن در حال حاضر با محدودیت‌های فنی و تکنولوژیکی مواجه نباشد.

■ در صورتی که طرح به‌صورت تجاری درآمد انجام آن دارای ارزش اقتصادی و بهره‌ور باشد.

■ اولویت انجام آن حل مشکلات انسان و موجودات زنده باشد و بارویکرد همدردی و رفع مشکلات انسان‌ها پایه‌ریزی شده باشد.

چرا در هنگامی که صحبت از خلاقیت می‌شود ذهن ما استقبال چندانی از آن نمی‌کند.

بررسی علمی نموه عملکرد مغز و فاقیت

یکی از مهم‌ترین مباحثی که در چند سال اخیر دانشمندان تراز اول دنیا را به خود مشغول کرده، مبحث مغز و ارتباطات بین نورون‌ها و اثرات آن‌ها بروی رفتار انسان‌هاست، مرکز این مطالعات در دانشگاه MIT و کلمبیا است و بیشتر ارائه‌هایی که در دنیا در حال اجراست مثل TED¹ مربوط به مغز می‌باشد، نوروسایکولوژی برخلاف بسیاری از رشته‌های علمی که سابقه چندین هزارساله دارند، سابقه زیادی ندارد و از عصر رنسانس به این‌سو پدید آمده و در حال حاضر یکی از رشته‌های جذاب در دنیا می‌باشد و به خیلی از جنبه‌های زندگی انسان‌ها کمک‌های فراوانی نموده است

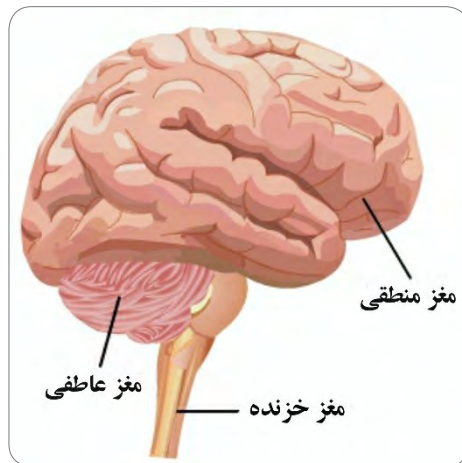
عملکرد مغز

نظریه مغزهای سه‌گانه توسط آقای مک لین ارائه شد و شناخت قسمت‌های مختلف مغز حقایق زیادی از جنبه‌های مختلف رفتاری انسان‌ها را مشخص نمود.

آقای مک لین در تحقیقات خود به این نتیجه رسید که مغز دارای سه قسمت است:

- مغز خزننده یا قدیم
- مغز پستاندار یا مغز میانی
- مغز نئوکورتکس یا منطقی

۱. تِد (به انگلیسی: TED، مخفف Technology, Entertainment, Design) یک مجموعه همایش جهانی است که توسط بنیاد Sapling که سازمانی غیرانتفاعی خصوصی است، با شعار «ایده‌ها ارزش گسترش دارند»، برگزار می‌شود.

مغز فالده

همان‌طور که در تصویر مشاهده می‌نمایید مغز خزنده در بخش درونی مغز و در ریشه مغز قرار گرفته، مغز مشترک بین انسان و خزندگان است، و وظیفه اصلی آن حفظ بقا و نیازهای اولیه انسان است، این قسمت مغز از تغییر بیزار است و علاقه زیادی به ثبات دارد و میانه خوبی باریسک کردن ندارد و به حفظ تعادل و پایداری کمک می‌کند، به احتیاجات اولیه انسان مثل غذا و خواب توجه ویژه دارد، از خطر کردن گریزان است و مدام در حال این پرسش است که آیا خطری اطرافم هست یا نه؟

اولین واکنش به موقعیت‌های خطر، در این مغز شکل می‌گیرد، مثل پرتاب اشیا به سمت ما، و واکنش ناخودآگاه، بالا آوردن دست برای عدم برخورد آن با ما، از وظایف حیاتی مغز خزنده است.

و همیشه هم می‌گوید نمی‌شود و کارها را به بعد موکول می‌کند چون که به وضعیت پایدار علاقه‌مند است و به نسبت تنبل است و اگر چیزی جالب و جذاب نباشد آن کار را انجام نمی‌دهد و به آن توجه نخواهد کرد و برای حفظ بقا همیشه سعی دارد انرژی کمتری را صرف کند و تمام تلاشش این است که فرمانی به مغزهای عاطفی و منطقی که مصرف‌کنندگان بالای انرژی مغز هستند ندهد.

مغز عاطفی

مغز عاطفی یا پستاندار از نظر جایگاه قرارگیری، بالای مغز خزنده است، و بیشتر مسائل احساسی و عاطفی مربوط به این ناحیه از مغز می‌باشد، مثل شادی و غم و خشم و... از جزئیات فراری است، از مسائل فکری و خسته‌کننده بیزار است، احساس خوب و لذت را در لحظه می‌خواهد، از کلمات سخت و دشوار خوشش نمی‌آید، بسیار مدگراست، چون برایش لذت بخش است.

مغز منطقی

اکثر تصورات و توقعاتی که ما از مغز داریم مربوط به این ناحیه است، یعنی انجام کارهای منطقی، این مغز مصرف انرژی بالایی دارد و همیشه در حال پرسش از خود است که آیا با عقل جور درمی‌آید، چرا، و جالب اینجاست که این مغز در تصمیم‌گیری‌ها کمتر مؤثر است زیرا مصرف انرژی بالایی دارد. در واقع مغزها در تلاش هستند به همدیگر تا آنجا که امکان دارد کاری نداشته باشند، تا مصرف مغز در کمترین حد ممکن باشد.

بنابراین در تصمیم‌گیری‌های ما بیشترین تأثیر را مغز خزنده و بعد عاطفی و در نهایت منطقی دارد در واقع مغز عاطفی تصمیم می‌گیرد و منطقی توجیه می‌کند، مثلاً شما یک خرید انجام می‌دهید با یک قیمت پایین، که کالای خریداری شده کیفیت چندانی هم ندارد، علیرغم آگاهی شما از عدم کیفیت جنس خریداری شده شما در ناخودآگاه خود با توجیه اینکه کالا را به قیمت خریداری خود را راضی خواهید کرد و اگر هم کالایی را به قیمت بالاتر بخرید با توجیه اینکه به قیمت خریداری خود را راضی خواهید نمود، در واقع ما احساسی عمل می‌کنیم و منطقی همان احساس را توجیه می‌کنیم.

و به همین دلیل هم هست که برخی از پزشکان هنوز سیگار می‌کشند و غذای فست فود می‌خورند با آنکه بهترین افرادی هستند که می‌دانند این چیزها برای بدن و سلامتی مضر است.

تصور می‌کنم با توضیحاتی که در مورد نحوه عملکرد مغز داده شد و با نحوه علمی مصرف انرژی مغز آشنا شدید دلیل تنبلی مغز در مورد خلاقیت را متوجه شدید،

به دلیل اینکه لازمه انجام کارهای خلاقانه، تغییر در باورها و شکستن عادت‌های تکرارشونده است که مستلزم صرف انرژی و زمان است، در صورتی که آموزش‌های صحیح از دوران کودکی داده نشود ذهن فرد با تغییرات مقاومت نموده و خلاقیت را فعالیتی سخت تلقی می‌کند و با توجیهات منطقی احساس خلاقیت خود را به فراموشی می‌سپارد.

پیش‌نیازها

تنها پیش‌نیاز این آموزش باور خلاقیت در شماست که به اختصار به آن می‌پردازیم، طبق تحقیقات دانشگاه ییل^۱ در آمریکا در طول روز تعداد ۵۰۰۰۰ فکر از ذهن هر انسانی عبور می‌کند و قطعاً در این تعداد بالای فکر تعداد زیادی از آن‌ها مربوط به کارهایی است که بیشترین درگیری ذهنی را به خود اختصاص داده‌اند و چون ما فکر مربوط به کارمان را ثبت نکرده‌ایم در حجم زیاد افکار بعدی از ذهن خارج می‌شوند.

آیا ذهنی که مرکز تردد این همه فکر و ایده است خلاق نیست، در واقع مشکل از جانب ماست که هیچ‌کدام از آن‌ها را ثبت نکرده‌ایم و تصور می‌کنیم خلاق نیستیم. بنابراین به فکری که نسبت به بقیه افکار شما پرنرگ‌تر به نظر می‌رسد مجال دهید و به سرعت آن‌ها را ثبت کنید. با مکتوب شدن ایده، ذهن ما با اطمینان از ثبت شدن ایده، به صورت ناخودآگاه آن ایده را از بایگانی مغز خارج می‌کند و با خالی شدن بایگانی مغز، فضای خالی در ذهن ما به وجود می‌آید و ایده‌های جدید و تکمیلی برای ذهن ما تداعی می‌گردد با تمرین و عادت کردن به مکتوب سازی ایده‌ها، ما دفترچه ایده‌ای را خواهیم داشت که بایگانی ذهن ما خواهد شد و ذهن ما به صورت ناخودآگاه با اطمینان داشتن از پشتیبان مکتوب به تولید فکر و ایده جدید می‌پردازد.

۱. دانشگاه ییل به انگلیسی (*Yale University*) از قدیمی‌ترین و معتبرترین دانشگاه‌های آمریکا و جهان به حساب می‌آید.

دانش ایده و فکر جدید لازمه بقا کسب و کار

طرح‌ها و ایده‌های ذهن خودتان را دست‌کم نگیرید و حتماً آن را ثبت کنید و همواره در ذهن خودتان به پرورش ایده ذهنی خود با تمام جزئیات بپردازید، بسیاری از محصولات مصرفی امروز ما نتیجه یک ایده خلاقانه بوده و همواره کسب‌وکارهایی ماندگار بوده‌اند که مجموعه‌ای خلاق را رهبری کردند. یکنواختی در کار و نداشتن ایده جدید در هر شغلی بقا و ماندگاری آن شغل و کسب‌وکار را با مخاطره جدی روبرو خواهد کرد

آیا کسب‌وکار شما قفل شده؟

یکی از عوامل موفقیت و ماندن در بازار رقابت فعلی دنیا توجه به نیاز و بروز رسانی و تنوع‌بخشی به محصولات است، داشتن ثبات بیش از حد و عدم تنوع و خلاقیت، در بیشتر مواقع باعث نابودی کسب‌وکار خواهد شد. ■ به گفته امرسون^۱ ثبات ابلهانه محصول ذهن‌های کوچک است.

شرکت بزرگی همچون کداک را کمتر کسی است که نامش را نشنیده باشد روزگاری هیچ شرکت دیگری به گستردگی کداک در صنعت فیلم و عکس دنیا وجود نداشت در سال ۱۹۹۰ دارای ۱۴۰۰۰۰ کارمند و متخصص در صنعت فیلم و عکس دنیا بود جالب اینجاست که متخصصان و مهندسان کداک قبل از ژاپنی‌ها موفق به کشف عکاسی دیجیتال شده بودند آن‌ها بعد از مدت‌ها تلاش و تحقیق در پروژه‌های بزرگ موفق به کشف عکاسی دیجیتال شدند که دیگر برای عکاسی نیازی به فیلم دوربین نبود و با خوشحالی موضوع را با مدیران رده‌بالای کداک در میان

۱. رالف والدو امرسون: Ralph Waldo Emerson فیلسوف و نویسنده آمریکایی در روز ۲۵ مه ۱۸۰۳ در بوستن ماساچوست زاده شد و در ۲۷ آوریل ۱۸۸۲ در کنکورد ماساچوست درگذشت. امرسون را پدیدآورنده مکتب ترانسندنتال آمریکا می‌دانند. (منبع ویکی‌پدیا)

گذاشتند، و مدیران از طرح آن‌ها به شدت انتقاد کردند، آن‌ها معتقد بودند که کداک یک شرکت بزرگ فیلم‌سازی است و تمام درآمد شرکت از راه فروش فیلم به دست می‌آید و کشف مهندسان هیچ نیازی به فیلم ندارد و برخلاف سیاست‌های کلی کداک است، اما این سیاست مدیران کداک، به قیمت زیادی برای آن‌ها تمام شد و مدت‌ها این طرح مخفی ماند تا ژاپنی‌های باهوش، با ساخت دوربین‌های دیجیتال عرصه را برای رقابت شرکت بزرگ کداک تنگ کردند و شرکت ۱۴۰۰۰۰ نفری کداک در کمال ناباوری از بازار محو شد، به همین سادگی یکی از غول‌های بزرگ تجارت آن زمان به خاطر اصرار و پافشاری به یک سیاست ثابت از دنیای رقابت آن زمان خارج شد و فقط یک خاطره و یک درس عبرت‌انگیز برای ما به جای گذاشت، مطمئن باشید مدیران کداک هیچ‌کدام تصور هم نمی‌کردند که به این سرعت از بازار رقابت جا بمانند و قطعاً برنامه‌هایی بلندمدت برای سازمان خود داشتند ولی یک نکته کلیدی را در برنامه‌های خود فراموش کرده بودند که هر کاری که دقیق و با تلاش بسیار انجام شود الزاماً نمی‌تواند کار درستی باشد، شاید متعجب شوید که بسیاری از خودشان می‌پرسند من که دارم این کار را دقیق و درست انجام می‌دهم چرا نتیجه‌ای که می‌گیرم هرروز ضعیف‌تر از روز قبل است؟

پاسخ در RatRace

وسيله‌ای که در تصویر می‌بینید RatRace است این وسیله که شبیه چرخ‌وفلک است برای بازی و سرگرمی موش‌های خانگی است، در برخی موش‌هایی که برای اولین بار با این گردونه مواجه می‌شوند در ابتدا وقتی داخل گردونه می‌شوند از چرخیدن گردونه دچار هیجان می‌شوند و برای سریع‌تر چرخیدن آن بیشتر پا می‌زنند و سرعت گردونه با پا زدن موش افزایش می‌یابد و موش به خیال خود با پا زدن بیشتر در گردونه از قفس آزاد خواهد شد و به سرعت خود می‌افزاید و کار به جایی می‌رسد که سرعت گردونه بسیار بالا می‌رود و موش نمی‌تواند تصمیم به ایستادن و پا نزدن بگیرد و با تصور اینکه اگر بایستد خواهد افتاد همچنان به سرعت خود می‌افزاید و سرعت دویدن موش به حدی بالا می‌رود که قلب موش از کار می‌افتد و موش دچار ایست قلبی می‌شود و می‌میرد، نگران نباشید این اتفاق برای همه موش‌ها نمی‌افتد موش‌هایی که مربی دارند و در حال آموزش هستند به مرور با این گردونه روبرو می‌شوند و مربی قبل از بالا رفتن سرعت RatRace آن را نگه می‌دارد.

در این وسیله یک تجربه و یک درس برای ما وجود دارد مدیران کداک در مرکز RatRace به سرعت در حال دویدن بودند
 در واقع بدترین نوع انجام کار انجام عالی کاری است که اصلاً نیازی به انجام آن نیست.

در فرهنگ عامیانه ما ضرب‌المثلی است که مصداق بارز همین موضوع است و آن «آب در هاون کوبیدن است» وقتی در حال انجام کاری هستیم که خیلی انرژی بر است و هر روز از توانمان کم می‌کند، بایستیم و کمی فکر کنیم آیا انجام این کار با این فشار در حال حاضر لازم است، آیا به جای آن نمی‌توانم کار دیگری که بهره‌وری بیشتری را دارد انجام دهم، وقتی که به این سؤالات در ذهن خود در حال فکر کردن و یافتن جواب شوید و طوفان ذهنی^۱ خود را به راه انداختید به دنیای خلاقیت خود وارد خواهید شد و فکر جدید شما باعث تغییر دنیای شما خواهد شد و این اتفاق برای خیلی از انسان‌های بزرگ در دنیا افتاده، خیلی از بزرگانی که در

۱. طوفان ذهنی یکی از تکنیک‌های مهم در حل مسئله است و در بخش‌های بعدی در این کتاب توضیح داده خواهد شد.

زندگی در یک چرخه باطل در حال دور زدن بودند و هنگامی که تصمیم به ایستادن و فکر کردن گرفتند دنیای خود و دیگران را تغییر دادند، آنتونی رابینز بزرگ در خانواده‌ای به دنیا آمد که نسبتاً فقیر بودند، او مدت‌ها در مشاغل گوناگون مشغول به کار بود و هیچ موفقیتی به دست نمی‌آورد در دوران جوانی در یک آپارتمان ۴۰ متری در یکی از مناطق پایین شهر مشغول زندگی بود و به گفته خودش ناچار بود ظروف غذای خودش را در وان حمام بشوید، علیرغم گرفتاری‌های مالی که داشت، به دلیل عدم رعایت مسائل تغذیه‌ای و بدخوراکی دچار اضافه‌وزن شده بود و وزن او به بیش از صدویست کیلو رسیده بود و همین اضافه‌وزن باعث تنبلی و بی‌حالی و خواب‌آلودگی او شده بود، سرانجام روزی تصمیم گرفت که با چاقی خود مبارزه کند و با مطالعات زیاد و تلاش خود در نهایت موفق شد در کمتر از دو ماه با شیوه‌های روانشناسی و کنترل فکر و ذهن وزن خود را حدود پانزده کیلوگرم کاهش دهد و تناسب‌اندام خود را به دست آورد.

رابینز بعد از سال‌ها بدبختی از گردونه RatRace خودش پیاده شد و برای زندگی جدید خود تصمیمات بزرگی گرفت و حالا آنتونی رابینز در سراسر دنیا به تمام انسان‌ها کمک می‌کند از گردونه Rat Race خودش پیاده شوند و زندگی خود را متحول کنند، امروز هیچ‌کس نیست که نام آنتونی رابینز را به‌عنوان یک میلیاردر خودساخته نشنیده باشد و تمایلی به خواندن کتاب‌های آنتونی رابینز نداشته باشد.

شرکت اینتل نمونه نزاری، نجات‌یافته از RatRace

همین اتفاق زمانی در حال وقوع در شرکت میکروچیپ ساز اینتل بود طبق معمول رقبای چشم‌بادامی آن‌ها در آسیای شرقی، تایوان و کره و چین در حال تولید میکروچیپهایی باکیفیت مشابه و در برخی محصولات حتی بالاتر از آن‌ها باقیمت‌هایی بسیار پایین‌تر بودند و به بازار آمریکا راه یافتند و اینتل دچار افت فروش وحشتناکی شد، مدیران اینتل اندرو گرو^۱ و گوردون مور^۲ با یک پرسش از خود راه نجات اینتل را یافتند، آن‌ها از خود پرسیدند اگر هیئت‌مدیره امروز ما را اخراج کند و مدیران جدیدی را به کار بگیرد آن‌ها چه خواهند کرد؟

1. Andrew Grove
2. Gordon Moore

بخش

۲

تصویرسازی خلاقیت

زبان تصویر

واقعیت این است که با تمام پیشرفتی که در تمام زبان‌های دنیا اتفاق افتاده ولی در ازای تمام ایده‌ها و اتفاقاتی که در ذهن ما اتفاق می‌افتد کلمه معادل وجود ندارد، هر تصویر قدرت بیان هزار کلمه را داراست و قرارداد بین انسان‌ها برای ساخت زبان با حروف توافقی، محدودیت‌هایی را به همراه دارد که قابلیت انتقال کامل ایده‌ها و تصاویر ذهنی را ندارد و دقیقاً به همین دلیل است که اگر با الفبای زبان یک کشور آشنا نباشید امکان برقراری ارتباط نوشتاری شما با آن‌ها غیرممکن خواهد بود و برای رفع این مشکل بسیاری از مفاهیم مشترک انسان‌ها تصویری شده است. اگر ما در موقعیتی قرار بگیریم که زبان مخاطب خود را متوجه نشویم چه خواهیم کرد؟ ابتدایی‌ترین کاری که انجام می‌دهیم استفاده از قدرت زبان بدن (Body Language) و پانتومیم است.

طبق تحقیقات دانشگاه استنفورد در هنگام مکالمه با شخص یا گروه، پیام ما بیش از آنچه از طریق گفتن منتقل شود از نحوه چگونه گفتن ما منتقل می‌شود که در همین مطالعه تأثیرگذاری هر یک اشاره شده است.

۷٪ توسط واژه‌ها

۳۸٪ آهنگ صدا

۵۵٪ زبان بدن شما

و دقیقاً به همین دلیل هم است که در دوره‌های فن بیان به افراد توصیه می‌شود برای ارتباط بهتر و تأثیرگذارتر به تقویت زبان بدن خود بپردازید و هر زبانی که به زبان طبیعت نزدیک‌تر باشد قدرت ارائه بیشترین حجم اطلاعات و منظور گوینده را داراست، از جمله این زبان‌ها زبان چینی یا ماندارین است.

و در نهایت هدف ما نیز همین است که در پایان تمرین‌ها و آموزش‌ها، شما در ایده‌های خود به یک نقطه‌ای می‌رسید که باید تصویر شما به کمک پرداخت بیشتر مفهوم ذهنی شما بیاید و به فهم مخاطب کمک کند.

همه ما شنیده‌ایم زبان چینی تعداد زیادی حروف الفبا دارد، و آن را با الفبای خودمان مقایسه می‌کنیم، اما جالب است بدانید زبان چینی الفبا ندارد بلکه از یک سری کاراکتر و شکل برای نوشتن استفاده شده است. در ابتدا کمی عجیب به نظر

می‌رسد، اما کلمات ترکیبی هستند از کاراکتر در زبان چینی، این کاراکترها معمولاً با در کنار هم بودن قادر به بیان یک کلمه هستند، در زبان چینی حدود ۵۰۰۰۰ تا ۸۰۰۰۰ کاراکتر وجود دارد، اگر تصمیم به یادگیری زبان چینی داشتید نگران نشوید فقط با ۳۰۰۰ کاراکتر هم قادر به یادگیری و درک یک مطلب معمولی چینی خواهید بود، برخی کاراکترهای زبان چینی می‌تواند معنی کامل یک کلمه را بیان کند. شاید برای ما که به این زبان عادت نداریم این نوع از گویش و نوشتن تا حدی مشکل باشد ولی مردم چین بیشترین اطلاعات ذهنی را در نوشتن باهم به اشتراک می‌گذارند.

mettere spazzatura al suo posto

جمله بالا به زبان ایتالیایی نوشته شده و ما یا باید ایتالیایی باشیم یا اینکه قبلاً زبان ایتالیایی آموزش دیده باشیم تا بتوانیم با جمله بالا ارتباط برقرار کنیم.

ولی با این شکل چه ارتباطی برقرار می‌کنید. شکل مقابل در واقع ترجمه تصویری همان متن ایتالیایی است.

آشغال را در سطل زباله بریزید
نگران کشیدن تصویر بالا هم نباشید، این گونه تصاویر یکی از ساده‌ترین تصاویری است که شما خواهید کشید. برای اینکه موتور ذهن شما کمی گرم شود یک تمرین کوچک با مثال بالا انجام بدهیم.

فرض کنیم می‌خواهیم به همکاران خود بگوییم زباله‌های خشک و تر را به‌طور جداگانه یکی را در سطل ۱ و دیگری را در سطل ۲ بریزید.

کمی سخت‌تر: اگر سطل‌ها شماره نداشت چه کار کنیم.
 با این تمرین شروع کنید و تصاویر خودتان را بعد از انجام برای بررسی به سایت هوش آبی (www.hoosheabi.com) بفرستید. با گوشی خود یا اسکنر تصویر طرح را به راحتی ارسال نمایید در صورت تمایل همکاران من شما را در ادامه مسیر همراهی خواهند کرد.

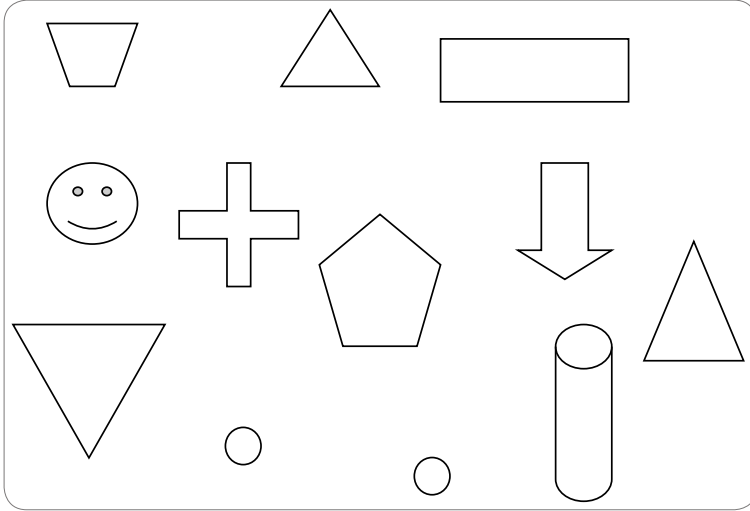
برای اینکه باهم همگام شویم حتماً قدم به قدم با ما همراه شوید.
 نیازی نیست حتماً طرح شما شبیه تصویری که ما قرار دادیم باشد و قرار نیست ما با فتوشاپ و یا نرم‌افزارهای طراحی تصویرسازی کنیم، تکنیک ارائه ما همان‌طور که گفته شد برای ارائه در لحظه به مخاطب اولیه (کارمندان، مشتری، استاد، دانشجو و...)، و احتمالاً به روی وایت‌برد محل کار در دفتر یا کاغذ است، و همچنین برای تمام ایده‌های ذهنی شما که در مرحله تشکیل ابتدایی در ذهن شماست و قبل از طراحی کامپیوتری طرح کاغذی نیاز دارد.

لئوناردو داوینچی کسی است که وقتی به آثارش نگاه می‌کنید واقعاً مبهوت قدرت ذهن و تصاویرش می‌شوید لئوناردو با استفاده از تصاویر و کاراکتر و سمبل‌ها تمام افکار ذهنی که از مغزش عبور می‌کرد گرفتار می‌کرد، دفترچه‌های لئوناردو به خاطر خلاقیت و صف‌ناشدنی که دارند جزو ارزشمندترین آثار طراحی جهان محسوب می‌شود.

جالب است بدانید که لئوناردو تصاویر ذهنی خود در تمام زمینه‌ها را ثبت می‌کرد تصاویری از مباحث فلسفه، هنر، مهندسی، زیست‌شناسی، او با تمرین و علاقه زیاد مسیر عصبی در ذهن خود ایجاد نموده بود که افکار تصویری از کلمات در ذهنش جایگاه بالاتری پیدا کرده بود.

■ **تمرین:** اشکال هندسی ساده‌ترین راه برای این است که شما ذهن خود را آماده ورود اطلاعات جدید و جذابی کنید که منحصر به فرد و برای خودتان است با اشکالی که در تصویر می‌بینید یک ترکیبی بسازید که به طبیعت یا ایده فکری شما نزدیک باشد در این مرحله فقط از همین اشکال استفاده نمایید.

اگر تمایل داشتید همین اشکال را در برگه دیگری بکشید و با برش دادن از برگه خارج نمایید و با چرخاندن و در کنار هم قرار دادن آن‌ها به تصاویر دلخواهتان برسید.

در این تمرین فقط از همین اشکال استفاده کنید و ذهن خود را همان‌طور که گفته شد از چارچوب‌های معمول خارج کنید به دنبال یک‌شکل تکراری و کاملاً درست نباشید.

پرده دوم: ابزار تصویرسازی

ابزار مورد نیاز

ابزار اصلی: چشم + مغز + دست‌ها

ابزار فرعی: مداد یا خودکار + کاغذ یا ماژیک + وایت‌برد

با توجه به امکانات و ابزاری که نام بردیم قطعاً تصویری که ترسیم می‌کنیم تماماً دستی است و از تصاویر کامپیوتری خبری نیست و این دقیقاً همان نقطه قوت شما خواهد بود و وجه تمایزی است که حاکی از افزایش توانمندی و قدرت ایده‌پردازی و حل مسئله در شماست.

در تمرین قبلی از شما خواستیم با اشکال ساده هندسی هر چه به ذهن شما می‌رسد به تصویر بکشید اطمینان داشته باشید که اگر تمرین‌ها به درستی انجام شود شما به هدف خود که کشیدن و خلق ایده است خواهید رسید و بر موانع و چارچوب‌های قبلی ذهن خود غالب خواهید شد.

تجسم فود را نقویت کنید

بازسازی عینی تصویری که قبلاً دیده‌اید و در گذشته برایتان اتفاق افتاده را تجسم می‌گویند، در تجسم خاطره‌ای در ذهن یادآور می‌شود که در گذشته اتفاق افتاده،

چه زمان حال چه در گذشته خیلی دور، ولی در تجسم خلاق شما تصویری در ذهن ایجاد می‌کنید که تا به حال در آن موقعیت نبوده‌اید و برای اولین بار در ذهن شما ساخته می‌شود، در واقع در تجسم خلاق باز هم از تصاویر قبلی استفاده می‌کنیم ولی برای شرایط جدید.

■ با هم مثالی بزنیم:

در مکانی آرام و بی‌سروصدا به روی زمین و یا صندلی بنشینید و عواملی که باعث به هم خوردن آرامش فکر و ذهن شما می‌شود را از خود دور کنید، مثل تلفن همراه و... چشمان خود را ببندید و با چشمانی بسته آخرین سفری را که رفتید و به شما خیلی خوش گذشت را به خاطر بیاورید و در ذهن خود شبیه‌سازی کنید و از شروع تا پایان را در ذهن خود مرور کنید پیشنهاد می‌کنم برای کسب نتیجه بهتر حتماً تا جایی که ممکن است جزئیات سفر شما با واقعیت یکی باشد مثلاً نوع لباس رنگ آن و حتی عطری که استفاده کردید و.. به این فعالیت ذهنی شما تصویرسازی و یا تجسم گفته می‌شود و در بسیاری از درمانهای غیر دارویی و مدیتیشن‌ها از این روش استفاده می‌شود و همواره سعی شما بر این باشد که خاطرات و اتفاقات خوب زندگی خود را بازسازی کنید، با تکرار این تمرین و شرط رعایت تجسم‌های خوشایند آرامش درونی شما افزایش می‌یابد و قدرت خلاقیت شما هر روز کامل‌تر و بهتر خواهد شد.

تجسم فاق

برای اینکه تجسم و تصویرسازی شما خلاقانه شود باید تصویر جدیدی را با قدرت ذهن خود خلق کنید که تاکنون در شرایط آن نبوده‌اید برای تمرین این بار سفری را در ذهن خود تجسم کنید به یکی از شهرها و یا کشورهایی که خیلی علاقه‌مند به رفتن به آنجا هستید و تاکنون به آنجا سفر نکرده‌اید و اگر تمایل داشتید از هندوستان شروع کنید و یا مصر، وقتی موضوع این سفرها را در کارگاه‌ها مطرح می‌کنم، تصاویری که شرکت‌کنندگان می‌سازند از یک روند کلی پیروی می‌کند، مثلاً در مورد سفر به هندوستان غالباً اولین چیزی که به ذهنشان می‌رسید دیدن فیل بود، و در مورد سفر به مصر اولین تصویر ذهنی شرکت‌کنندگان اهرام مصر

بود در واقع در تصویرسازی خلاق هم شما، از آرشیو تصاویر قبلی که در ذهن دارید تصاویر جدید را خلق می‌کنید و دقیقاً افزایش خلاقیت چیزی جز این نیست در واقع اصل اول تولید ایده، ساخت ایده جدید، از اطلاعات و ترکیبات قدیمی ذهن است، و شما با تمرین و مثال‌های بیشتر توانمندی خود را برای ترکیب‌سازی اطلاعات قدیمی برای رسیدن به ایده‌هایی نو را افزایش می‌دهید، در یکی از همین تمرین‌ها شما به ایده‌ای که زندگی شما را متحول می‌کند خواهید رسید و همان آهان معروف را در ذهن خود خواهید گفت: داستان آهان ژیلت خیلی معروف است.

- تمرین: برای خودتان مثال‌های دیگری مطرح کنید و موقعیت‌های جدید را ایجاد کنید.
- می‌توانید تصویر محل کار خودتان را مثال بزنید و برای تجسم خلاق تصویر شرکت و یا محل جدیدی که دوست دارید آنجا شاغل باشید را مطرح کنید.

تمرین نوشتن ایده

در تمرینی که در این صفحه برای شما در نظر گرفته شده هر آنچه به ذهن شما در هر زمینه‌ای خطور می‌کند برای این صفحه یادداشت کنید توجه داشته باشید به نوشتن یک یا دو ایده اکتفا نکنید و به دنبال ایده‌های خیلی ناب و خاص نباشید در مراحل بعدی شما از همین ایده‌های خود به ایده‌هایی جدیدتر خواهید رسید که برای شما خاص خواهد بود، لطفاً در این قسمت تمام تلاش خود را به کار بگیرید و نقشه‌های ذهنی خود را یادداشت کنید، با توجه به حجم زیاد افکاری که از ذهن شما عبور می‌کند یادداشت کردن یک ایده در هر خط این صفحه کاری فوق‌العاده ساده است، داستان‌های باورنکردنی ذهن شما روزی به واقعیت تبدیل خواهد شد به شرطی که از ذهن به کاغذ آمده باشد، همه ما داستان‌های ژولورن را خوانده‌ایم، شاید امروز که ما داستان‌های ژولورن را می‌خوانیم موضوع داستان‌ها برایمان چندان عجیب نباشد ولی دقت کنید که ژولورن داستان‌های خود را چه زمانی تبدیل به کتاب کرده، زمانی که هیچ‌کسی تصورش را هم نمی‌کرد که انسانی بتواند حتی ثانیه‌ای در فضا معلق بماند چه برسد که بخواند به ماه سفر کند، و یا اینکه گروهی از انسان‌ها بتوانند به اعماق دریاها و یا زمین سفر کنند، حدس می‌زنم خود ژولورن هم هیچ‌گاه فکرش رو هم نمی‌کرد زمانی امکان چنین سفری فراهم باشد،

ولی شد، حالا نوبت شماسه، یقین داشته باشید آنچه تخیل امروز شماسه روزی به واقعیت خواهد پیوست، این روزی که از آن صحبت می‌کنیم خیلی دور نیست لطفاً به سال ۳۰۰۰ یا قرن بیست‌ودو فکر نکنید منظور من همین سال‌هایی که در پیش داریم است.

آیا فلاپی‌ها را به خاطر می‌آورید، ظرفیت فلاپی‌ها چقدر بود؟

1.44MB

اکنون که به این حجم از حافظه فکر می‌کنم واقعاً تعجب می‌کنم، برخی از برنامه‌های PLC^۱ که می‌نوشتیم روی این فلاپی‌ها ذخیره می‌کردم و یکی از آرزوهای من این بود که حافظه‌ای داشته باشم که حداقل 100MB ظرفیت داشته باشد، ظاهراً آرزوی من و کسانی که در آن زمان مشکل من را داشتند را دانشمندان خیلی زود شنیدند و خیلی زود محصول جدیدشان یعنی CD با حجم 700MB را روانه بازار کردند، تمام دنیا شگفت‌زده شدند فلاپی 1.44MB تبدیل شده بود به CD با حجم 700MB و بعد از آن DVDها و فلش‌ها و.. ببینید اتفاقات و تخیلات ما چقدر زود به واقعیت می‌پیوندند، تخیل شما هرچه باشد دور از ذهن نیست و شما صاحب و مخترع ایده ذهن خودتان هستید و اگر کمی با ایده ذهنی خودکار کنید شما مخترع بعدی هستید،

حافظه‌های بعدی به چه شکلی خواهند بود؟

از کودکی عاشق ادیسون بودم و همیشه به خودم می‌گفتم باید مثل ادیسون مخترع شوم، لازم میدونم همین‌جا یک مطلبی در مورد ادیسون عرض کنم، نمی‌دانم چرا در کشور ما ادیسون را مخترع برق می‌دانند در صورتی که ادیسون مخترع لامپ رشته‌ای است، نیروی الکتریسیته از دوران قدیم به نام کهربا وجود

۱. PLC نوعی از زبان برنامه‌نویسی صنعتی است که در حال حاضر برای کنترل و اتوماسیون تجهیزات صنعتی در صنایع مهم دنیا استفاده می‌شود.

داشت و کشف‌شده بود ولی کسی که به‌صورت کاربردی آن را مطرح کرد و قوانینی برای آن به دست آورد مایکل فاراده^۱ بود، به هر شکل زمان، تمام آرزوهای انسان را محقق خواهد کرد و من هم با ثبت اولین اختراعات خودم به جمع مخترعین پیوستم، و برای شما دوست خوبی که خواننده این کتاب هستید هم اختراع و ثبت ایده فکری جدید را اصلاً دور از ذهن نمی‌دانم.

ایده را چگونه طراحی کنیم؟

برای به دست آوردن پاسخ چطور، باید چند سؤال دیگر هم قبل از آن مطرح کنیم تا از مجموعه جوابی که به دست می‌آید به چگونگی رسم ایده برسیم در بسیاری از طرح‌ها شما با دانستن چند سؤال زیر معمولاً به جواب چطور می‌رسید، مگر موارد خاص که نیاز به تحلیل بیشتری با توجه به نوع موضوع قابل تغییر است.

سؤالاتی که به ترتیب باید پرسیده شود:

۱. چه کسی یا چه چیزی؟

در مرحله اول ما باید بدانیم موضوع ما برای چه چیزی در حال مطرح‌شدن است، که معمولاً با اشخاص یا موجودات طرح مسئله می‌شود

۲. چقدر؟

هر موضوعی دارای ابعاد و مقدار است و تعداد آن به مخاطب درجه اهمیت موضوع را می‌رساند.

۳. کجا؟

محل اتفاق موضوع کجاست، با نشان دادن این موضوع مخاطب در موقعیت موضوع قرار خواهد گرفت و سریع‌تر ارتباط برقرار می‌کند با موضوع.

۴. چه وقت؟

به مخاطب کمک کنید با زمان مطرح‌شدن موضوع ارتباط برقرار کند، مخاطب برای هر زمانی که مطرح می‌کنید حس همان زمان را خواهد گرفت.

۱. Michael Faraday فرزند نعل‌بند فقیری است که در بیست و دوم سپتامبر ۱۷۹۱ در انگلستان متولد شد. او به‌رغم آموزش رسمی کمی که دیده بود دارای افتخارات و اختراعات زیادی است.

نترسید و ایده‌ها و مسائل کسب‌وکار و زندگی خود را ترسیم کنید. با همان دانشی که تاکنون به دست آورده‌اید، لطفاً وایت‌برد را در دفتر کار خود نصب کنید و یا اگر از قبل نصب‌شده با مائیک آبی و وایت‌برد داخل دفتر خود آشتی کنید و در اولین اقدام هر آنچه در ذهن دارید ترسیم کنید و در ادامه با اطلاعاتی که به دست می‌آورید به اصلاح طرح خود بپردازید.

تصاویر احساسات

شاید تصور کنید برای برخی از ایده‌هایی که در ذهن داریم تصاویر جوابگو نیست مثل حالت‌ها و تعاریف انتزاعی (خنده، گریه، خشم،...) ولی با کمی خلاقیت و استفاده از تکنیک صورتک‌ها قادر به تعریف حالات مختلف روحی هم خواهید بود.

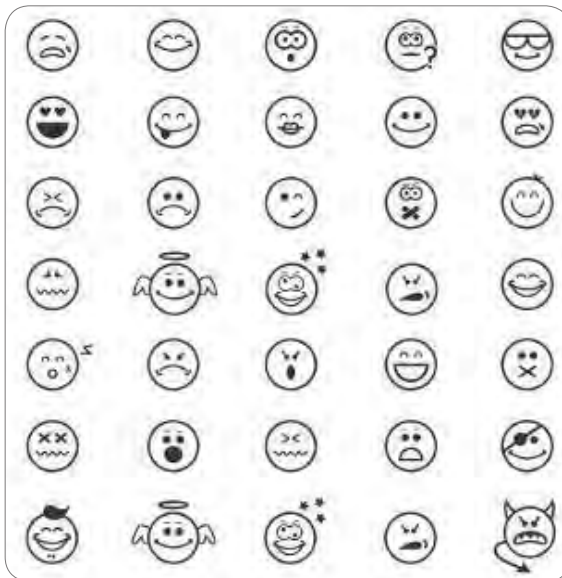
ایموجی‌ها EMOJI

بعد از گذشت قرن‌ها از زندگی انسان‌های غارنشین و ابداع خط هیروگلیف مصریان، انسان قرن بیست و یکم دوباره به فکر زنده کردن خط هیروگلیف، این بار در هیبتی دیجیتال افتاده، و طبق روال معمول دنیای فناوری، مردمان سرزمین آفتاب، ژاپنی‌ها این خط سخت را به بستر نرم الکترونیک تبدیل کردند و دیگر نیازی به کندن سنگ نیست. ژاپنی‌ها که همیشه به دنبال کوچک کردن تمام اشیا هستند، شاید به خاطر کمبود زمین در ژاپن، این بار دست روی احساسات انسان‌ها گذاشتند و برای بیان احساسات خود با کمترین کلمه، اقدام به ساخت و معرفی شکلک‌هایی کردند که احساسات دنیای انسان‌ها را به کوتاه‌ترین شکل ممکن و از همه مهم‌تر زبانی مشترک برای تمام انسان‌ها بیان می‌کنند و دائم در حال تکامل و گسترش است.

سال ۱۹۹۵ نقطه شروع ورود ایموجی‌ها به دنیای دیجیتال بود و بعد از گذشت دو دهه ایموجی‌ها همه‌جا هستند و ما به بهترین شکل ممکن می‌توانیم برای بیان ایده‌هایمان از آن‌ها بهره ببریم، ظاهراً نسل جدید این مدل ارتباطی را برای خود انتخاب نموده که به مرور زمان بد یا خوب بودن آن مشخص خواهد بود.

برای ترسیم حالات چهره مثل خوشحالی و ناراحتی و... نیازی به ترسیم دقیق جزییات چهره نیست و تنها با تکیه بر وضعیت چشم‌ها و دهان، موفق به ترسیم حالت مختلف چهره خواهید بود نمونه ساده شکلک‌ها در تصویر آمده، شما بسیار ساده‌تر هم می‌توانید اشکال را ترسیم کنید.

حل مسائل پیچیده با تصویرسازی

اگر ما بتوانیم روش حل مسئله را از گفتاری به نوشتاری و از نوشتاری به تصویری تبدیل کنیم خیلی از مسائل سخت را به سهولت متوجه خواهیم شد، چون ما در حین تصویرسازی و کشیدن تصاویر خیلی از جزئیات را حذف می‌کنیم و به صورت ناخودآگاه نهایت سعی خود را خواهیم کرد تصاویر قابل فهم برای کسی که تصویر را می‌بیند بکشیم، و همین ساده‌سازی تصاویر باعث عمیق شدن بررسی ما و آشکار شدن زوایای مختلفی از مسئله خواهد شد.

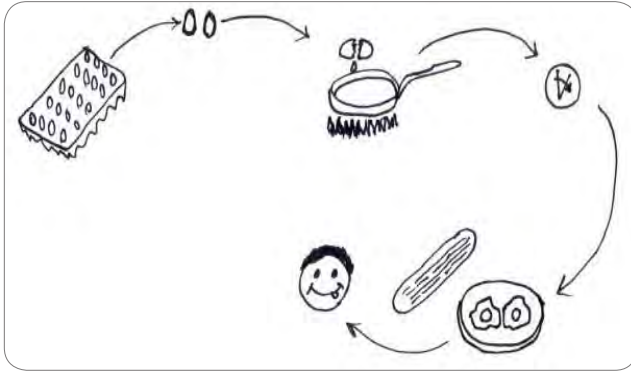
این تکنیک یکی از جدیدترین و مؤثرترین راه‌های حل مسئله خلاقانه است که در چند سال اخیر به آن دست یافته‌اند.

در حال حاضر خیلی از سازمان‌ها و افراد با کمک این تکنیک مشکلات و مسائل پیچیده‌ای که با تحلیل‌های رایج امکان حل آن‌ها نیست را با این روش حل می‌کنند، به دلیل اینکه ما با تصویرسازی قادر به حل مسائل مختلف در هر زمینه هستیم و حل مسئله با تصویرسازی طیف گسترده‌ای از مخاطبین را پوشش می‌دهد، برای آموزش و آشنایی با این تکنیک، باید با یک مثال عمومی کار را شروع کرد، در خارج از ایران مثال عمومی که در کارگاه‌های حل مسئله به کار می‌برند برشته کردن نان تست برای صبحانه است چون نان تست برای صبحانه یکی از کارهایی است که به صورت عمومی در خارج از ایران، روزانه هر شخصی انجام می‌دهد ولی از آنجایی که نان تست برای صبحانه در ایران رایج نیست مثال ما در کارگاه‌های خودمان درست کردن نیمرو برای صبحانه است، تقریباً تمام آقایانی که آشنایی بلد نیستند هم به توانمندی در درست کردن نیمرو اعتراف می‌کنند.

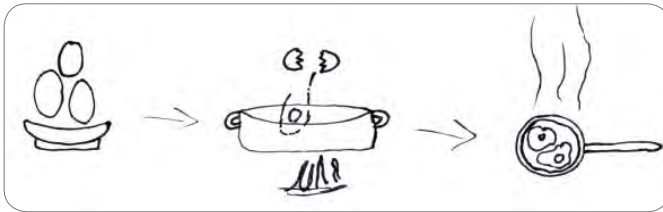
همه ما میدانیم که نیمرو درست کردن کار ساده‌ای است، و از افراد می‌خواهیم که مراحل درست کردن نیمرو را ترسیم کنند.

کار با یک ماژیک و یک کاغذ شروع می‌شود خب افراد چیزی شبیه به تصاویری که در صفحات بعد خواهید دید را رسم می‌کنند.

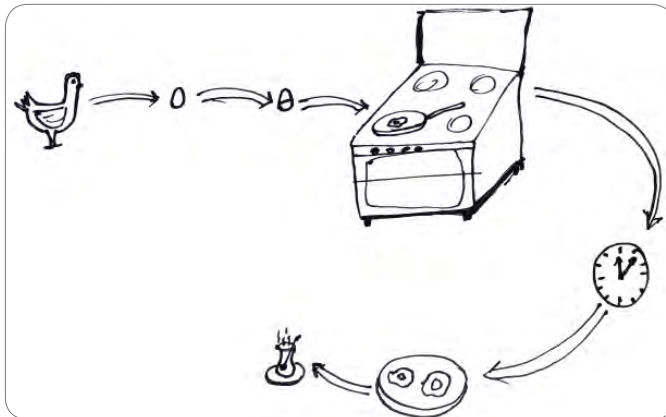
معمولاً همه با دو تا تخم‌مرغ شروع می‌کنند برمی‌دارند و در جا داخل ماهی تابه می‌شکنند و می‌پزند.

چند تا طرح دیگر را در ادامه ببینیم:

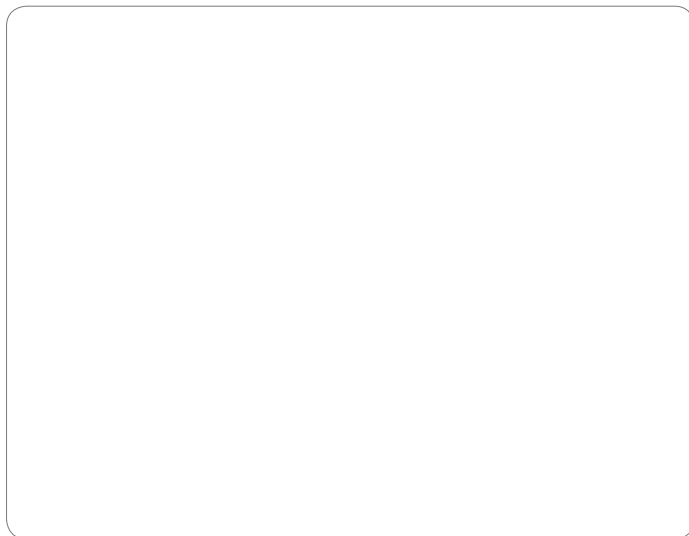

و یک طرح دیگر:

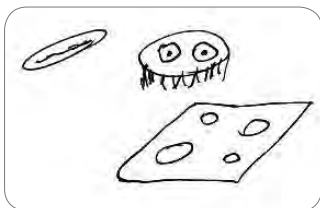
امیدوارم متوجه یک نکته شده باشید، همه یک مرحله رو انجام نمی دهند، یک مرحله مهم به نظر من فراموش شده!! یعنی مرحله روغن ریختن و زمان داغ شدن

روغن رو فراموش می‌کنند، شاید در واقعیت هم همین کار رو می‌کنند، ولی با یک بار تصویرسازی دیگر یادشان نمی‌رود. همین حالا پیشنهاد می‌کنم یک طرح باروغن را شما طراحی کنید.

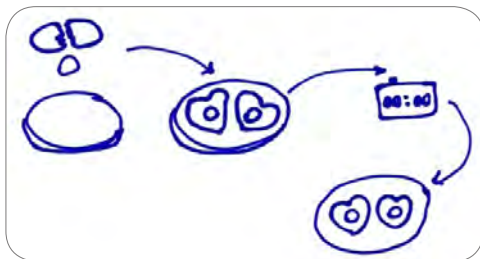
بعضی از تصاویر خیلی خوب خواهد شد و طبیعتاً بعضی‌ها هم اصلاً مشخص نیست برای چی تصویر کشیده شده!

مثل این یکی، کمی شبیه بشقاب پرنده شده

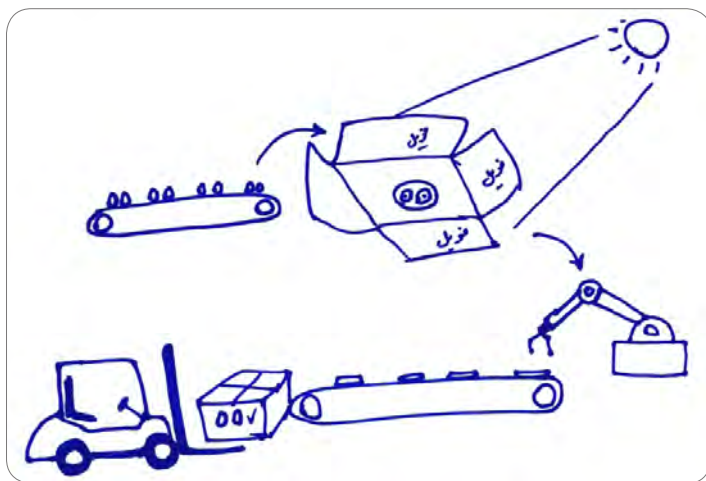

نمونه تصاویری که افراد برای درست کردن نیمرو کشیده‌اند، زوایای مختلف درست کردن یک غذای ساده را نشان می‌دهد و می‌توان از آن‌ها اطلاعات زیادی از یک فرآیند را به دست آورد، از مرحله تهیه و خرید مواد اولیه نیمرو مثل نان و تخم‌مرغ و روغن تا نحوه پخت آن در قومیت‌های مختلف، اطلاعات بسیار زیادی به دست می‌آید که برای هر شخصی اطلاعات کاربردی جهت تحلیل خواهد بود.

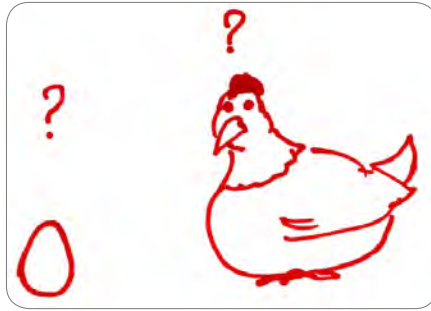
در بررسی تصاویر هر کسی بنابر نوع فعالیت و روحیه و شغلی که در آن مشغول است تصویر منحصر به فرد خود را ترسیم می‌کند.
 تصویرپردازی از یک نیمرو پز عاشق

به طور مثال مهندسان بیشتر جنبه‌های تکنیکی و شماتیک فنی از یک فرآیند را ترسیم خواهند کرد.
 این طرح خلاقانه یک مهندس است، استفاده از اجاق خورشیدی و ربات برای جابجایی و تولید صنعتی نیمرو:

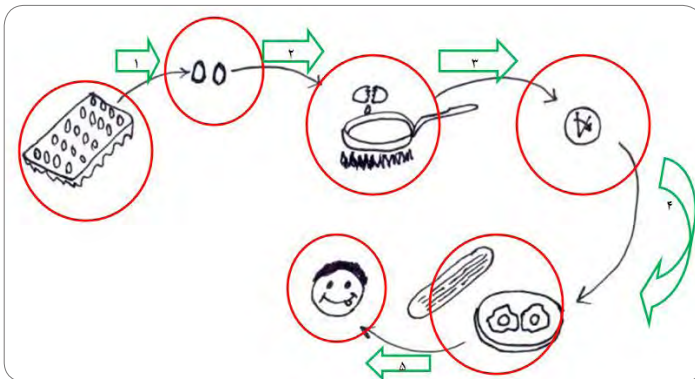

بعضی‌ها خیلی به عقب برمی‌گردند و داستان اول مرغ به وجود آمد یا تخم‌مرغ را دنبال می‌کنند.

با وجود اینکه تصاویری که افراد از یک قضیه مشترک ترسیم می کنند فوق العاده متفاوت هستند ولی تمام آن ها در یک جنبه مشترک هستند و با دقت به تصاویر افراد به این نکته مشترک پی خواهید برد و جالب اینجاست این نقاط مشترک مربوط به یک پروژه خاص مثل تهیه تخم مرغ نیست بلکه در تمام پروژه ها در حال تکرار و تولید است.

در تمام تصاویر شما یک مرحله را تصویرسازی کردید و سپس با یک فلش به مرحله بعد رفتید و همین طور تا آخر.

اصطلاحاً به مراحل که شما اشیاء قابل لمس، مثل تخم مرغ و اجاق گاز و مردم و... را که تصویر سازی می کنید، گره و به فلش ها و یا هر خطی که رفتن به گره بعدی را نشان می دهد پیوند می گویند. و ترکیب این گره ها و پیوندها است که یک سیستم را مدل سازی می کند.

و چیزی که در مورد این تصاویر جذاب است روشی است که افراد مختلف در بیان یک مسئله به کار می‌برند، برای اینکه متوجه پیچیدگی یک سیستم شوید و از مراحل آن آگاه شوید فقط باید تعداد گره‌های آن سیستم را بشمارید، برای اغلب سیستم‌ها بین ۴ تا ۸ گره رسم می‌شود و کمتر از این تعداد واقعاً فهم سیستم را سخت خواهد کرد و بیشتر از آن هم یک نقشه پیچیده به نظر خواهد آمد، و محدوده مناسب برای گره‌ها تقریباً بین ۵ تا ۱۳ گره است و همواره سعی کنید سیستم خود را ابتدا در ذهنتان طوری طراحی کنید که بین ۵ تا ۱۳ گره باشد، نگران رسم تصاویر نباشید هر شکلی که شما می‌کشید با هر کیفیتی که دارد برای شما قابل فهم و دارای مفهومی است که شامل اطلاعات و کدهای خاص ذهن شماست، به‌طور مثال کشیدن یک اجاق‌گاز برای شما می‌تواند فقط یک مکعب مستطیل با چند دایره روی آن باشد و برای شخص دیگری فقط یک نماد از شعله آتش، ولی برای راحتی کار ابتدا شکل موردنظر خود را به قطعات کوچک‌تر خرد کنید و سپس دوباره آن‌ها را کنار هم قرار دهید.

برای اینکه کمی حرفه‌ای‌تر با نقشه و سیستمی که با آن مواجه هستیم برخورد کنیم نیاز به کمی خلاقیت داریم و جابجا کردن مراحل برای رسیدن به یک الگو درست، به ما کمک زیادی خواهد کرد و چون امکان جابجایی تصاویر یک کاغذ ممکن نیست، از stick note یا همان کاغذهای چسبی استفاده کنید، با اینکار قدرت آنالیز شما به‌شدت بالا می‌رود و با جابجایی گره‌ها تحلیل‌های واضحی در مورد سیستم خود به دست می‌آورد.

برای اینکه ساخت سیستم شما کامل شود و به نتیجه مطلوب برسید لازم است تمام افراد گروه در ساخت مراحل مشارکت کنند، شاید به نظر تعداد گره‌ها زیاد شود و نقشه از نظر مخاطبی که برای اولین بار به آن نگاه می‌کند شلوغ باشد ولی برای اعضا گروه که خودشان مراحل را طراحی کرده‌اند به‌هیچ‌وجه این‌طور نیست و آن‌ها

با جابجایی گره‌ها و مراحل به الگوی مناسب سیستم خود پی می‌برند و طبق نظر خودشان برای حل مشکل دستگامشان، با جابجا کردن گره‌ها به الگوهای موازی یا زیر همی خواهند رسید که باعث حل مسئله آن‌ها خواهد شد.

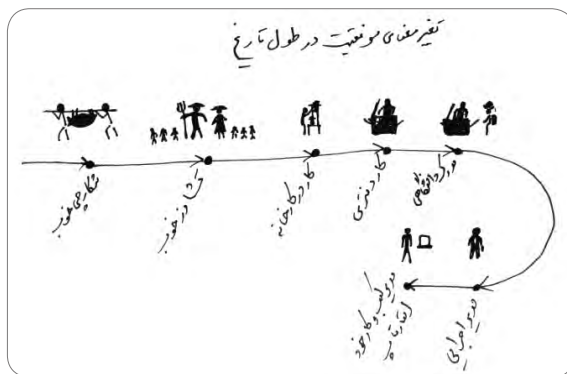
یکی از نکات قابل توجه در هنگام جابجایی در گره‌ها داشتن تمرکز و سکوت است، واقعاً جالب است که وقتی افراد باهم در حال صحبت هستند هیچ جابجایی مؤثری اتفاق نمی‌افتد. مدل‌های گروهی بسیار بهتر از مدل‌های فردی نتیجه می‌دهند و نکته آن در کار کردن در شرایط درست در کنار هم است.

شاید فکر کنید شما مسائل خیلی پیچیده‌ای دارید که با نحوه درست کردن نیمرو قابل مقایسه نیست ولی در حال حاضر در دنیا بسیاری از شرکت‌ها که درزمینه‌های گوناگون مثل دیدگاه‌های سازمانی و مشتری مداری و تولید محصول و رقابت در بازار فعال هستند، تمام مسائل سخت خودشان را از طریق ترسیم گروهی حل می‌کنند، یک انقلاب تصویری در دنیا در حال رخ دادن است و کسانی که دنیای اطراف خودشان را به صورت گره و پیوندهای قابل حرکت می‌بینند موفق‌تر هستند، شروع کار مهم است و خیلی ساده با سؤالات چی، چرا، چگونه مسئله را شروع کنید، به صورت ناخودآگاه به الگوها می‌رسید و مسئله برای گروه روشن خواهد شد و به جواب نزدیک خواهید شد.

درف کاراکترهای مورد استفاده در تصویر دستی

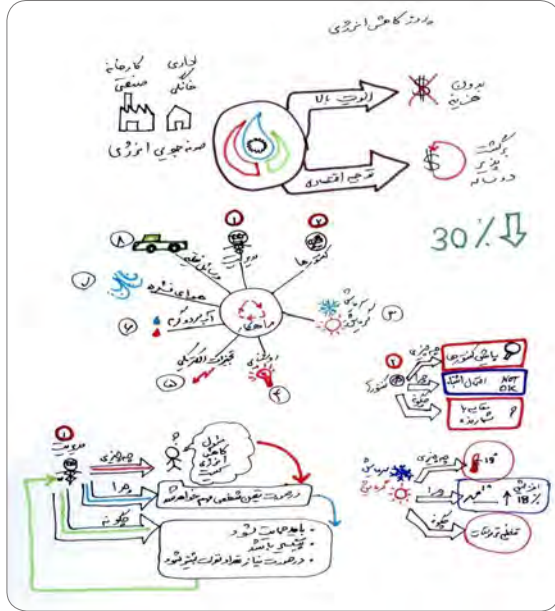

■ یک نمونه اینفوگرافیک رسم دستی

اگر قرار بود این تصویر با متن توضیح داده می‌شد قطعاً نیاز به یک متن طولانی بود و تلاش ما برای به ذهن سپردن آن بسیار سخت می‌شد ولی به خاطر سپردن تصاویر برای ذهن بسیار راحت‌تر است و مخاطب ما با اشتیاق بیشتری بدون نگرانی از حجم زیاد اطلاعات به ادامه مطالب علاقه‌مند خواهد شد.

شکل زیر قسمتی از یک پروژه اجرایی صنعتی در مورد کاهش انرژی که از تکنیک چه چیزی، چرا، چگونه در تمام مراحل آن استفاده شده است.

مزایای تصویرسازی از پروژه

■ ساده سازی

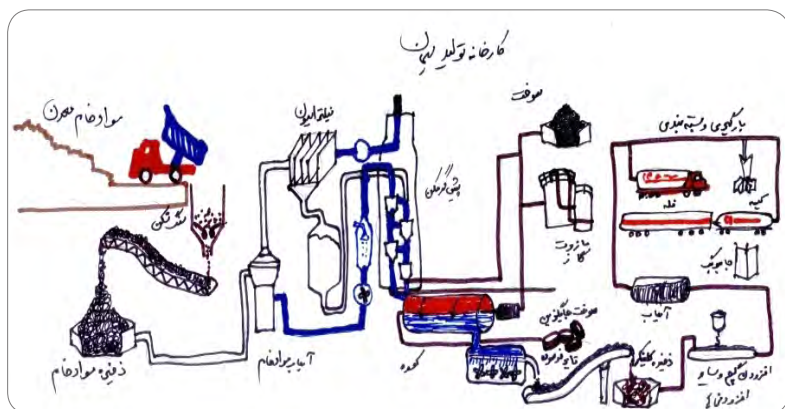
اگر بخواهیم برای یک پروژه‌ای به بزرگی یک کارخانه سیمان ایده‌ای داشته باشیم از کجا باید شروع کنیم.

تصویر واقعی یک کارخانه سیمان

با توجه به اینکه این چنین پروژه‌هایی دارای جزئیات و گستردگی بسیار زیادی دارند اگر بخواهیم با جزئیات کامل کل کارخانه را طراحی کنیم امکان بررسی این پروژه غیرممکن خواهد بود اما در هر پروژه‌ای یک شمای کلی وجود دارد که به تفهیم و فضا سازی ذهنی ما بسیار کمک خواهد کرد، تا آنجا که ممکن است باید پروژه‌های بزرگ به اجزای اصلی و نمادین تر تبدیل شوند بدین ترتیب تحلیل و ایده پردازی آن ساده تر خواهد بود.

شماتیک کلی یک کارخانه به صورت رسم با دست

همان طور که در تصویر شماتیک کارخانه سیمان ملاحظه نمودید بسیاری از جزئیات کارخانه حذف و قسمت‌های اصلی در طرح شماتیک به کار گرفته شد و با ساده سازی سیستم امکان تشکیل گره و پیوند بسیار راحت تر انجام می شود و پایش سیستم در هر مرحله با تشکیل گره و پیوند همان مرحله قابلیت ردیابی و بررسی را خواهد داشت.

تقریباً اکثر پروژه‌هایی که مستقیم در آن‌ها همکاری داشته‌ام به همین روش شروع و انجام داده شده و همیشه نتیجه قابل قبولی را به همراه داشته، اجرای مراحل مستندسازی و آرشیو کامپیوتری همیشه در مرحله بعد انجام می شود.

نسخه رایگان این کتاب در همین جا به پایان رسید

اما پل های ارتباطی ما با شما برای تهیه نسخه

کامل کتاب و پرسشهای شما همچنان باقی است

صمیمانه از اینکه تا اینجا ما را همراهی نمودید

سپاسگزارم

امیدوارم که از مطالب این کتاب در جهت تغییر نگرش و

رسیدن به اهدافتان استفاده کنید

<http://www.instagram.com/Mahdi.moazzez>

mahdi_moazzez@yahoo.com

<http://www.hoosheabi.com> وبسایت هوش آبی

info@hoosheabi.com

پل های ارتباطی ما

<http://www.instagram.com/Mahdi.moazzez>

mahdi_moazzez@yahoo.com

وبسایت هوش آب

<http://www.hoosheabi.com>

info@hoosheabi.com

در کانال تلگرام کارنیل هر روز انگیزه خود را شارژ کنید 😊

<https://telegram.me/karnil>

